

naš tednik

LETO XXXIII. — Številka 11 12. marca 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES V TEDNIKU

30 let samostojne
politike v Števerjanu
(Gorica)
stran 2

Zlata poroka v
Vogrčah
stran 5

Smučarski tek v treh
državah
stran 8

Kreisky: Oktobrski Tabor zasluži več pozornosti — Poštena blamaža za koroške socialiste

V zvezi s parlamentarnim vprašanjem nekega poslanca je zvezni kancler Bruno Kreisky odločno zavrnil neutemeljene očitke proti Oktobrskemu Taboru, ki so ga lani z

UVODNIK

Rožanski izobraževalni dnevi postavljajo smernice

Že prve prireditve 6. Rožanskega izobraževalnega tedna so pokazale, da so se organizatorji (7 društev) pravilno odločili: na vseh prireditvah je jasno izstopala prizadevnost sooblikovalcev — domačih kulturnikov ter izobraževalnih delavcev. Povsod so našli prireditelji tudi hvaležno publiko. Seveda zahteva taka oblika kulturnega dela tudi obvladavanje novega delovnega stila. Kot se je spremenil način poučevanja v šoli, tako je pri izvenšolskem izobraževanju: Le redkokdaj ima predavatelj še glavno besedo, namesto monologa imajo besedo vsi udeleženci večera.

Gotovo so nam še v spominu suhoparna znanstvena predavanja in njihove posledice. Posebej mučne pa so take prireditve tedaj, ko gre za abstraktno ali življenju odmaknjeno temo. Ravno na tem področju pa so se prireditelji hitro znašli in si pomagajo z učinkovitimi sredstvi: predavanje o učnih in ledinskih imenih je povezano z diasi in filmom, pogovor o dvojezični vzgoji v družini in šoli spremlja s svojim nastopom lutkovna skupina, življenje in delo znanih kulturnikov iz Roža so pokazali z recitacijami, pesmijo in filmom. Da naštejemo samo nekaj primerov iz »medijske povezave« 6. Rožanskega izobraževalnega tedna.

Tema in jezikovna oblika izobraževalnih ponudb dobivajo prav v okviru take prireditve, ki je namenjena vsem prebivalcem Roža in Gur, čedalje večjo vlogo. Čeprav še niso zdiskutirali vloogo slovenskih kulturnih dejavnikov za slovenskega soseda, so prireditelji ugotovili: Kvalificirani strokovnjaki dvigajo atraktivnost prireditve in povzročajo zanimanje tudi pri tistih, ki sicer niso obiskovalci naših slovenskih prireditev. Pod naslovom »skupnih interesov« se srečavajo pripadniki obeh narodnih skupnosti pri dialogu, razgovoru na »višji« stvarni ravni.

Zato ni naključje, da publika posebno ceni prireditve iz področja novejšee zgodovine, medijske vzgoje in splošne vzgoje. Razen zgodovinarjev pa pri nas še ni strokovnjakov, ki bi na teh področjih mogli oblikovati spored tudi v slovenščini. Velja torej, povabiti nemško govoreče strokovnjake, kot smo jih pozdravili na letošnji prireditvi: univ. prof. dr. Norberta Schausbergerja, filmskega publicista Horst-Dieter Sihlerja in šolskega psihologa dr. Gerta Lacha. Vsekakor imena, ki garantirajo za kakovost prireditve...

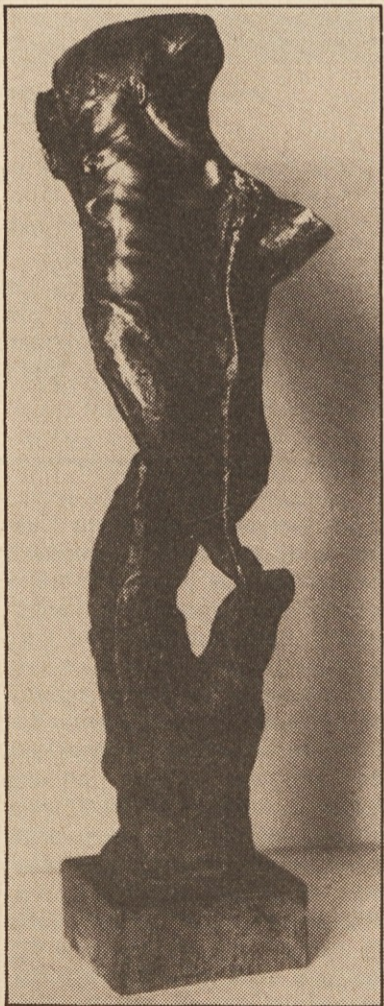
Kot novost na tem izobraževalnem

velikim uspehom priredili že tretjič s podporo osrednjih organizacij člani pripravljalnega odbora »Oktobrski Tabor«. Kreisky dobesedno pravi: »Člani pripravljalnega odbora »Oktobor Arena/Oktobrski Tabor« pripadajo različnim političnim smerem. Na prireditvi sami sta bila navzoča med drugimi tudi rektor celovške univerze univ. prof. dr. Günter Hödl in prelat Aleš Zechner. Prireditelji »Oktobrskega Tabora« so prejeli tudi številne pozdravne telegrame, ki so jih poslale organizacije in posamezne osebnosti.

Mnenja sem, da tisk prireditvi ni

posvetil tiste pozornosti, ki bi si jo bila zaslužila. Z enostranskim poročanjem je prireditev doživela nepravilno negativno oceno.«

Toliko odgovor Kreiskega in njegova ocena Oktobrškega Tabora. Še dobro nam je v spominu pisanje nekega koroškega maloformatnega časopisa, ki je proti Oktobrskemu Taboru zagnal vik in krik, ter ocena neke »ideološke komisije« koroških socialistov, ki je zavohala »svetovno komunistično zaroto«. Predvsem koroški socialisti so se s tem odgovorom kanclerja in predsednika socialistične stranke Avstrije pošteno blamirali...

Kdo bo dobil Rožanski pokal?

S finalno tekmo za Rožanski pokal se bodo letos zaključili teki za dragoceno umetnino — delo znanega slovenskega umetnika Valentina Omana. Rožanski pokal prejme vsako leto najboljši moški in najboljša ženska.

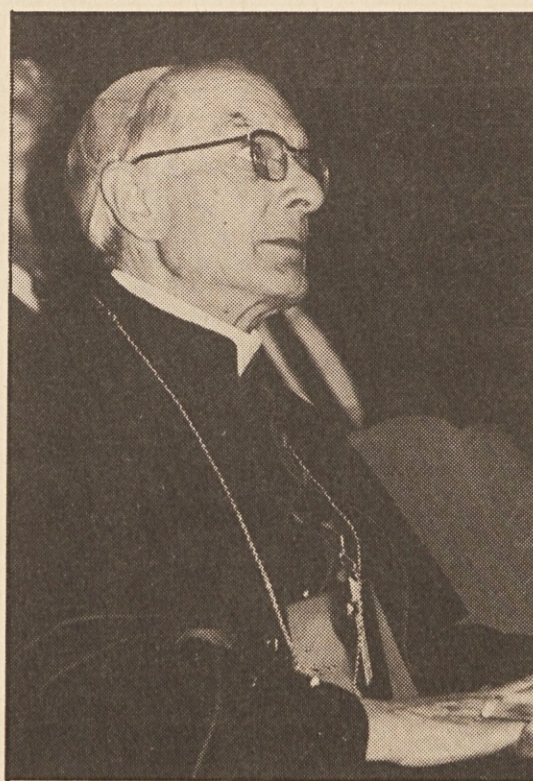
Pred zadnjim tekmo, ki bo prihodnjo nedeljo na Podnu, vodi pri moških Dieter Huber pred Hermanom Sobejem le za 5 točk. Pri ženskah vodi prepričljivo Erika Wrolich.

Še nekaj tehničnih podatkov o Rožanskem pokalu: Meri 48 cm in je težak 6,25 kg. Lit je iz bronu, njegovo vrednost pa je le težko meriti, strokovnjaki ga ocenjujejo na šil. 20.000.—!

Dosti vzrokov torej, da se kot aktivni tekač ali pa kot gledalec udeležite napete finalne tekme na Podnu!

tednu lahko označimo pogovor o problemih gledališkega amaterizma, ki je sledil predstavi selskih igralcev s komedijo »Randevu« v Šentjakobu. To, kar so pri tem pogovoru povedali režiserji, igralci in gledalci, je bil zgoščen prikaz dejanskih vprašanj naših odrskih skupin: jezik, izbor iger, šolanja igralcev in režiserjev, naloga slovenskega amaterskega gledališča na Koroškem, kritika itd. Vsekakor zanimiva razprava, ki je v marsičem zostrila pogled na delovanje naših igralskih sku-

pin. Odločilnega pomena — vsaj za Rož — pa je bil posvet 12 Rožanskih kulturnih društev na Bistrici. Nočemo naštevati vseh tistih skupnih problemov, o katerih je tekla beseda; marsikdo je moral spoznati, da so pogoji kulturnega delovanja že tako slabi, da bomo morali napovedati »kulturno stisko«. Facit: Samo tesnejše sodelovanje vseh društev ter še večja atraktivnost kulturne in izobraževalne ponudbe nam bo moglo olajšati delo in dvigniti uspešnost naših prizadevanj...

Čestitke škofu

Narodni svet koroških Slovencev Vam, gospod škof, iskreno čestita k 75-letnici in Vam izreka vse priznanje za Vaše delovanje kot nadpastir krške škofije, predvsem pa za Vaša neumorna prizadevanja za mirno sožitje Nemcev in Slovencev v koroški Cerkvi.

Z najboljšimi željami za Vaše nadaljnje uspešno delovanje povezuje Narodni svet tudi upanje, da bodo slovenskogovoreči člani koroške Cerkve v njej še naprej imeli zagovornika enakopravnih odnosov med obema narodoma v deželi.

Dr. Matevž Grilc,
predsednik
Jože Wakounig,
osrednji tajnik

Osrednji odbor potrdil politično delo predsedstva NSKS:

Vsa podpora Skupnosti južno- koroških kmetov

Pred kratkim je v Celovcu prvič v tem letu zasedal osrednji odbor Narodnega sveta koroških Slovencev. Na tej razširjeni seji — poleg članov osrednjega odbora in njihovih namestnikov so bili navzoči tudi predsedniki krajevnih odborov, krajevni zaupniki, člani predsedstva in nadzornega odbora NSKS — pod vodstvom predsednika dr. Matevža Grilca je predsedstvo podalo obširno poročilo o svojem delovanju in informiralo o načrtih za bodočnost.

V svojem uvodnem referatu je predsednik dr. Grilc podrobneje obrazložil izhodišča in rezultate zadnjih pogovorov zastopnikov manjšine na deželni ravni. Vzdušje na teh pogovorih je označil kot stvarno, poudaril pa je dejstvo, da so bili pogovori izven sosvetov, v katere manjšino tako močno silijo, in da se bodo ti pogovori v doglednem času spet nadaljevali na isti ravni in, da bo prihodnjič šlo za konkretne zadeve, npr. za vprašanje dvojezičnih otroških vrtcev; skratka: za zahteve iz Operativnega koledarja osrednjih organizacij koroških Slovencev.

Prav tako je osrednji odbor potrdil načelno ugotovitev predsedstva glede ljudskega štetja maja letos, da namreč podatki tega štetja (vprašali bodo tudi po občevalnem jeziku) ne smejo biti podlaga za uresničevanja narodnostnih pravic. Zaradi naj-

različnejših pritiskov na pripadnike manjšine — najmočnejše jih čutijo na delovnih mestih — štetje tudi ne bo moglo prinesiti objektivnih rezultatov.

Ker bodo letos jeseni spet volitve v Kmetijsko zbornico, se je osrednji odbor bavil z vprašanjem samostojnega nastopa pri teh volitvah. Podpredsednik NSKS Ignac Domej, mandatar Skupnosti južnokoroških kmetov v koroški Kmetijski zbornici je poudaril, da ima kljub številčnim šibkosti frakcije in omejenim možnostim le določen pomen, če zastopnik naših kmetov lahko spregovori v tem forumu in s svojimi prispevki skuša vplivati na izoblikovanje stališč v pododborih. Že sama prisotnost našega kmeta je zelo važna.

Po sklepu osrednjega odbora bo Narodni svet dosledno podprl kandidature Skupnosti koroških kmetov in še posebno pomagal pri delu v volilnem boju.

Nov začetek za farne svete?

»Nihče se ne more izolirati od skupne odgovornosti v sovji fari,« je dejal pretekli tork na tiskovni konferenci rektor Doma v Tinjah Jože Kopeinig koroškim novinarjem. Zadnji teden pred volitvami v farne svete so v Celovcu spregovorili nemško- in slovenskogovoreči zastopniki Cerkve o pripravah in izvedbi farnih volitev. Kot so povedali, bodo v nedeljo volili v približno 50 župnijah farne svete prvič (vsega skupaj ima koroška škofija okoli 330 župnij). V nekaterih župnijah na dvojezičnem ozemlju so zaprosili za preložitve volitev, med drugim so to fare Sveče, Rožek, Hodiše, Šentjakob v Rožu, Šentilj, Šentlipš, in Ljubelj.

Izvoljene farne svete bodo v posebnih tečajih šolali še naprej, vodja škofijskih uradov Rauter je posebej opozoril na morebitne začetne težave, ko se bodo morali tako župniki kot svetovalci navaditi na kolektivno delo in odgovornost. Ko so spregovorili o farah na dvojezičnem ozemlju, so poudarili, da so si pričakovali večje težave, vendar so bili presenečeni, kako konstruktivno so sodelovali farani teh župnij pri pripravah. Volitve v dvojezičnem ozemlju je pripravljaval Peter Hribernik, ki je tudi poudaril, da so na tem ozemlju vsi volilni dokumenti strogo dvojezični. Tudi

dr. Inzko je omenil sklepe sinode o enakopravnosti obeh narodov: »V pripravah na volitve smo videli, kako resno se pripravljajo kandidati prav na te naloge,« je dejal dr. Inzko. Predstavniki Cerkve pa so posebej naglasili, da pri teh volitvah ne gre za volitve, kjer nastopajo razne frakcije, ampak v prvi vrsti za pastoralno delo v župniji.

Volitve bodo izvedli od fare do fare različno, vsak volilec bo imel možnost načrtati toliko kandidatov, kot jih je predvideno v posameznih župnijah. O vprašanju volitev in farnih svetov prinašamo poseben pogovor na 3. strani.

FAŠISTE URIJO V BEJRUTU

Fašistične zločince, ki so napravili zloglasni atentat na bolonjsko železniško postajo, so urili v Libanonu. To je pretekli teden povedal skupni italijanskih parlamentarcev član palestinske tajne službe Abu Iljad. Po izjavah Iljada zdaj celo domnevajo, da je v vrstah libanonskih desničarjev več evropskih neofašističnih in neonacističnih skupin, ki ustanavljajo nacistično »internacionalo«. Slična poročila o nemških neonacistih je objavil že nemški magazin »Spiegel«. So tudi že avstrijski neonacisti v Libanonu?

SPET MEDNARODNI SESTANEK NA DUNAJU

Avstrijski zunanji minister Willibald Pahr je v svoji redni tiskovni konferenci povedal, da Dunaj spet vabi na mednarodni sestanek. Konec tedna bo Dunaj gostitelj mednarodne konference »Sever—jug«, na katero sta povabila avstrijski kancler in mehiški zunanji minister. Pahr je govoril na isti tiskovni konferenci tudi o odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo ter dejal, da se bilateralni odnosi razvijajo ugodno, pri čemer je naštel skoraj vse skupne akcije obeh držav. Kreiskega pač najbolj zanima mednarodna politika.

SALCHER PROTI VEČJIM DAVKOM

Novi finančni minister Herbert Salcher je preteklo nedeljo presenetil v redni tiskovni uri ORF-a novinarje in gledalce. Kljub težnjam socialistov, da bi povišali davek pri 13. in 14. mesečni plači, je Salcher zagotovil, da povišanja davka ne bo, ker je to obljubila njegova stranka pred volitvami. Salcher tudi meni, da bi večje obdavčenje visokih plač neugodno vplivalo na delojemalce, ki bi raje manj delali in tako zavirali razmah gospodarstva. »Dosegli smo mejo obdavčenja in oddali volilne obljube,« je utemeljil svoje stališče Salcher.

SLOVENIJA O SOSEDU

Komisija za mednarodne odnose skupščine SRS je 5. marca obravnavala razvoj odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Med drugim je komisija ugotovila, da še vedno niso rešena vprašanja iz osimskega sporazuma, ki se nanašajo na zaščito manjšine, odprta so še bistvena vprašanja, ki so nastala z ustanovitvijo industrijske cone na Krasu. Prav tako so sklenili, da bodo bolj poskrbeli za informacijo Italijanov o dogodkih v Jugoslaviji ter njenem mednarodnem nastopu. Verjetno bodo okreplili jugoslovanska konzularna predstavništva v Italiji.

PROTI JEDRSKIM POIZKUSOM

V Ženevi je tako imenovana »skupina 21« — to so neuvrščene in nevtralne države — predlagala, da se nadaljujejo sestanki za ukinitvev jedrskih poizkusov. To pa je tudi že edini rezultat skupine, ki se ni mogla prikopati do nobenih vidnih zaključkov. Vmes je namreč spet postalo akutno vprašanje nevtronske bombe, ki bi jo ameriška vlada rada namestila v Evropi. Nevtronska bomba je najbolj perfidni izum, saj uničuje predvsem ljudi in pusti nedotaknjena poslopja. V Avstriji so socialisti ponovno protestirali proti namestitvi bomb v Evropi.

Ob obletnici smrti:

Visoko jugoslovansko odlikovanje Prušniku

Pretekli torek so v celovškem konzulatu podelili Karlu Prušniku Gašperju visoko jugoslovansko odlikovanje »Red narodne osvoboditve«. Odlikovanje, ki ga je podelilo predsedstvo SFRJ je ob navzočnosti večjega števila častnih gostov podelil vdovi Prušnika Miri veleposlanik SFRJ na Dunaju Novak Pribičević (naša slika). Kratke slovesnosti so se udeležili med drugim tudi predsednik SZDL Slovenije Mitja Ribičič, predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc, predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Filip Warasch, prvi kandidat Skupnosti južnokoroških kmetov zbor. svet. Ignac Domej, podpredsednik Narodnega sveta Mirko Sabotnik, odbornik KKZ dipl. inž. Franc Kattinig, predsednik Združenja staršev na Slovenski gimnaziji dipl. trg. Janko Urank ter zastopniki Zveze slovenskih organizacij. Edini deželni zastopnik na slovesnosti je bil vodja ustavnega urada Unkart. Odlikovanje, ki ga je Prušnik prejel, je 5. najvišje odlikovanje Jugoslavije.

30 let samostojnega nastopa:

Politika neodvisnosti rodi bogate sadove

V goriški občini Števerjan, ki je pri nas znana zlasti zaradi vsakoletnega festivala domače zabavne glasbe, letos praznujejo 30 let samostojnega političnega nastopa. Občino vodi z odborniki Slovenske skupnosti (SSK) znani župan Stanislav Klajnšček, ki si je pridobil tudi velike zaslugе za slovenski narod v borbi proti fašizmu. Ob 30-letnici samostojnega političnega nastopa je županu Klajnščku čestital tudi Narodni svet koroških Slovencev, Klub slovenskih občinskih odbornikov ter Koroška enotna lista. Zgodovino samostojnega političnega nastopa je opisal v priložnostnem članku tržaški Novi list, ki ga tokrat ponatiskujemo.

Postavljeni so bili trdni temelji na demokratični osnovi. Bila pa je ta svobodna organizacija, kjer je imel vsak svojo besedo in svoj prav. Tako so se kaj kmalu pokazale tudi nekatere težave. Kmalu nato je odstopil od predsedništva Ivan Ciglič in je bil na drugem občnem zboru imenovan za predsed-

V Števerjanu so že med obema vojnama postavili, s svojo narodno kulturo in politiko, temelje obrambnemu protiasimilacijskemu zidu. Kulturna društva, zbori, dramske skupine, so pospeševale narodno zavest in vzgajale Slovence v narodno-zavednem duhu. Tudi politika, ki se je zbirala okoli enotne liste lipove vejice, je občutno pripomogla, da je bil Števerjan verjetno ena izmed najzavednejših briških vasi. Temu priča tudi nato ogromen odziv Števerjancev v narodnoosvobodilni borbi, saj je dala mala briška vas nad 300 partizanov in med njimi nad 80 žrtev.

Zavedni ljudje si niso mogli kaj, da si ne bi po zmagi nad fašistično diktaturo omislili samostojno politično stranko in pot.

Dne 3. januarja 1951 je bila obnovljena števerjanska občina, katero so fašisti ukinili leta 1927 in priključili občini Kojsko in nato nove oblasti po vojni občini Koprivno. Za 10. junij 1951 so bile razpisane prve občinske volitve. Treba je bilo nekaj ukreniti. Ozračje ni bilo najbolj mirno, ker so nekateri smatrali vsako novo organizacijo

Sedanji števerjanski župan Klajnšček pozdravlja delegacijo Narodnega sveta.

za sovražno in je zatorej niso trpele. Treba je bilo pogumnih ljudi. V Števerjanu so se našli. Sestanek je bil v Klancu pri »Faberzevih«, kakor se hiši reče po domače. Ustanovili so Kmečko-delavsko zvezo za Števerjan. Za prvega predsednika je bil izbran Ivan Ciglič, prvi tajnik pa je bil Franc Terpin.

nika Alojz Terčič. Na tretjem občnem zboru je bil izbran za predsednika Hermenegild Podveršič. Tajnikoval je vseskozi Franc Terpin. Na predsedniškem mestu so si poslej do danes sledili še Stanislav Klajnšček, Zdenko Terčič in Hadrijan Korsič, ki je predsednik še danes. Tajnikovali so še Ciril Terpin, Aleš Komjanc in Marjan Terpin, ki je tajnik tudi sedaj.

TEDNIKOV KOMENTAR

SZ: Svet starih vlada naprej

JURIJ PERČ

TEDNIKOV KOMENTAR

Po 26. zboru KPSZ, ki je trajal devet dni, je bilo potrjeno dosedanje vodstvo. Že četrtič je bil izvoljen za »Prvega moža« 74-letni Leonid Brežnjev, ki bo vršil funkcijo državnega in partijskega šefa naslednjih pet let. Po tej periodi bo Brežnjev star pičlih 80 let — prvič je bil za »Vrhovnega poveljnika« izvoljen leta 1964. Leto 1986 bo za nje-ga 20-letnica vodstva KPSZ.

Zahodni svet je pričakoval »pomlajenje« partijskega vodstva — toda Sovjetska zveza je ostala svoji tradiciji zvesta: Slej

ko prej vodijo KPSZ »sive glave« — najmlajša je stara 50 let (Mihajl Gorbačov), najstarejši član političnega biroja pa ima na hrbtu 81 let (Arvit Pelše).

Poprečna starost »vrhovnih poveljnikov« SZ je torej 69 let. V novo (= staro) gardo je bil spet sprejet Mihajl Suslov, ki je že od leta 1955 »ideološki vodja« KPSZ. Odkar je Brežnjev prvi mož KP, je Sovjetska zveza vsakakor dosegla višek možnega nenasilnega razmaha oblasti. Istočasno pa je zastajal gospodarski razvoj v lastni državi. K temu še pridejo posledice sve-

točne gospodarske krize; trdne zveze med Sovjetsko zvezo in komunističnimi partijami držav v Evropi so se zrahljale... Prav tako je SZ v preteklih letih pri deželah v razvoju izgubila »sliko ideala«.

Najmanj v eni točki pa se je SZ ojačila: V oborožitvi je sigurno enako močna kot ZDA, v gotovih področjih Sovjetska zveza Združene države presega.

Leonid Brežnjev bo verjetno to funkcijo »prvega moža« KPSZ opravljal zadnjič, ker mu zdravje kot vsakemu starcu peša.

Zato se nam vsiljuje vprašanje, čemu bo njegov naslednik dal prednost: Še večji ojačitvi oborožitve ali pa se bo (oz. se bo moral) odločiti za notranjo stabilizacijo države, da bo SZ vsaj lahko obdržala dosežke, ki jih je SZ uspela pod vodstvom Brežnjeva?

Točka skupnih interesov vzhoda in zahoda je okrepitev obsto-

ječih varnostnih sistemov. Tehen vzrok kooperacije vzhoda z zahodom pa je vsekakor stalni konflikt SZ z ideološko konkurenčno oblastjo Kitajsko.

V informaciji tiskovne agencije NOVOSTI piše Spartak Beglov, da je Leonid Brežnjev na 26. kongresu KPSZ ponovno jasno izpovedal, da je SZ prek o slej za sodelovanje pripravljena — od strani SZ je pripravljenost dana — »od vas smo je doslej pričakovali zaman.« Tako je označil Beglov stališče SZ. Nadalje ugotavlja Spartak Beglov, da je SZ proti politiki mednarodne napetosti, ter je pripravljena v tej točki sodelovati z ZDA ter ostalimi državami Evrope ter drugimi kontinenti.

Britanska ministrska predsednica Thatcher je definirala »politiko SZ proti mednarodni napetosti« takole: To je boj, ki ga bije vzhod proti »prostemu svetu« na vse načine, z eno izjemo: z vojno. Upajmo, da se Thatcher moti!

Taka je na kratko organizacijska pot današnje SSK v Števerjanu. Kakor se je naše ljudstvo skupno uprlo fašizmu in enotno sodelovalo v osvobodilni borbi, tako je z zagrenjenostjo ugotavljalo ob koncu, da niso bili izpolnjeni v celoti dolgi upi. Z navduševanjem so se zato Števerjanci oklenili svoje nove samostojne politične organizacije, ki je na vseh volitvah v Števerjanu dosegala zmagovite rezultate in kot nekako potrjujev lahko navedemo prav zadnje občinske volitve lanskega junija, ko je Slovenska skupnost dosegla nad 300 glasov, kar je največji povojni volilni uspeh. Slovenski župani od prvega Rudolfa Maraža, Ivana Cigliča, Hermenegilda Podveršiča do sedanjega Stanislava Klajnščeka so bili izraz te samostojne volje slovenske politične poštenosti. Premočno politična pot, ki gre izza črnih predvojnih časov, skozi svetlo borbo za osvoboditev do današnjih dni, brez vsakega klanjanja vsedržavnim partijam in strankam, so odlično spričevalo naših briških ljudi, ki so v tem jansen vzgled marsikateremu Slovencu v zamejstvu.

Pred volitvami v župnijske svete:

»Gre za soodločanje in soodgovornost v fari«

Zadnji teden pred volitvami v župnijske svete, ki bodo v naši škofiji v nedeljo, dne 15. marca 1981, je bila v Celovcu tiskovna konferenca. Na njej so podali poročila o položaju v zvezi z volitvami in odgovarjali na številna vprašanja novinarjev: mag. Horst Rauter, ravnatelj Dušnopastirskega urada v Celovcu, rektor Jože Kopeinig, podpredsednik Slovenskega dušnopastirskega urada, referenta za izvedbo volitev v župnijske svete, Hans Lager in Peter Hribernik, dr. Ernst Waldstein in dr. Valentin Inzko. Poleg duhovne priprave na volitve je bilo veliko organizacijskega dela. Tako nemško-kot slovenskogovoreči zastopniki so na tiskovni konferenci poudarili, da so se fare v škofiji aktivno vključile v to delo. Glavni cilj volitev je: boljše razumevanje farne skupnosti. Seveda pa niso potekale priprave na volitve brez problemov.

Zavedajoč se, da bodo novoizvoljeni župnijski sveti in Pastoralni župnijski delovni krožki vplivali v prihodnjih letih na duhovno življenje in tudi na družbena dogajanja v fari in škofiji, smo naprosili oba podpredsednika škofijskega sveta, dvornega svétnika dr. Valentina Inzka in dipl. trg. dr. Ernsta Waldsteina, da nam odgovorita na nekaj perečih vprašanj v zvezi z nedeljskimi volitvami. Z dr. Inzkom in dr. Waldsteinom se je pogovarjal urednik »Našega tednika« Borut Sommerger.

II. Vatikanski koncil močno poudarja vlogo laika v Cerkvi. Župnijski svet naj bo tisti farni odbor, ki župnika pri vodstvu župnije soodgovorno podpira in o vseh vprašanih farnega življenja skupaj z župnikom odloča. V čem vidite glavni pomen tega sodelovanja med duhovnikom in laiki spričo položaja, v katerem se nahajamo v farah in dekanijah dvojezičnega ozemlja?

Inzko:

»Zavzemati se za bližnjega«, »zaznati ga«, »zbirati se v Kristusovem duhu« so izrazi, ki jih vsebuje geslo za volitve župnijskih svetov 1981: »Skupno verujemo — drug za drugega živimo«. V župnijskih svetih naj bi prihajala pripravljenost do skupnega dela vedno bolj do izraza. Noben kristjan in noben duhovnik ne more živeti sam zase. Cerkev se lahko uresničuje samo v skupnem hotenju in prizadevanju. To prizadevanje je obrodilo v preteklosti obilo sadov in duhovnem življenju posameznikov, družin na naše narodne skupnosti.

Koroški Slovenci smo duhovno zdravi. To je za naš bodoči razvoj odločilno. Nevarno pa bi bilo, če bi živeli samo od duhovne substance. Duhovno vsebino mora vsak v sebi, mora vsaka narodna skupnost obnavljati in večati. Zato je potrebna živa vera. Važno je, da se zavestno poglobljamo v probleme naših far in jih pomagamo v duhu sožitja reševati. Čim bolj poglobljeno in vsklajeno s potrebami današnjega časa bo pri tem sodelovanje med duhovniki in laiki, tem trdnjša bo duhovna osnova, na kateri gradimo svoje življenje in življenje slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Kako so potekale v dvojezičnih farah in dekanijah priprave na volitve župnijskih svetov? Kako so se znašli duhovniki in laiki ob tem procesu demokratizacije cerkvenega in farnega življenja, ki ga je sprožila škofija z volitvami v župnijske svete?

Inzko:

Referent za izvedbo volitev v župnijske svete je Peter Hribernik. Izkušnje za organizirano delo v Cerkvi si je nabral že v

vrstah »Katoliške mladine«. V preteklih mesecih je vzdrževal žive stike s farami, informiral laike in duhovnike o vsem, kar je važno v zvezi s predpripravami in izvedbo volitev. Ob strani so mu stali v dekanijah tako imenovani dekanijški spremljevalci, duhovniki in laiki, v centrali pa Slovenski dušnopastirski urad.

Mislím, da so se naše fare dobro pripravile na volitve. Bilo je veliko razpravljanj o pomenu volitev. Informacija navzdol in navzgor je bila intenzivna. Veliko je bilo razmišljanj, ki so za krščansko farno skupnost »življenjskega pomena«. Med te naloge spadajo: vprašanja vere, bogoslužja in liturgije, vprašanja družinske pastorale, kulturno življenje s področjem izobraževanja odraslih, delo med otroki in mladino, problemi javnega življenja v fari, karitativno delo, vprašanja katoliškega tiska itd.

Že zgolj iz tega je razvidno, kako globoko v življenje posameznika in fare segajo naloge, ki pripadajo župnijskim svetom. Živimo v pluralistični družbi. Vsak posameznik, vsaka skupnost ima možnost, da vpliva na sočloveka, na družbo. Nobenemu nočemo in tudi ne smemo odrekati dobrega namena, da želi s svojim delovanjem prispevati svoje za izboljšanje družbenih razmer, ki naj bi vodile v boljše bodočnost. Pač pa se kot kristjani zavedamo, kakšno moralno silo lahko predstavlja skupnost, ki živi po naukih Kristusa v Cerkvi in ki svoje življenje po njih usmerja in oblikuje.

Priprave na volitve v župnijske svete so pokazale, da začinjamo tudi v naših farah vedno bolj spoznavati, da je za živost fare važno, da se čim več kristjanov zavestno bavi z vsem, kar zadeva farno življenje. V kolikor gre pri tem za nov proces demokratizacije cerkvenega in farnega življenja, se vključujejo vanj naši duhovniki in laiki na način, ki skuša vključevati v nove oblike dejavnosti bogato tradicijo verskega življenja v farah. Ta pa je povezana tudi z jezikom naših prednikov.

Ali je prišlo pri pripravah na volitve v župnijske svete do narodnostnih trenj? Človek bi se naravnost čutil, če bi potekalo

v okviru Cerkve vse brez večjih težav, ko pa je javno življenje v deželi podvrženo vendar močnim konfliktom. Ali je bila upoštevana pri pripravah na volitve v dvojezičnih farah povsod enakopravnost v jezikovnem oziru in kakšen bo narodnostni sestav bodočih župnijskih svetov?

Inzko:

Cerkev priznava načelno dvojezičnost povsod, kjer živi slovenska narodnostna skupnost na avtohtonem po Slovincih naseljenem ozemlju. Gre pri tem za osem dvojezičnih dekanij. V teh dekanijah smo razposlali faram v celoti dvojezične formularje in priročnike za izvedbo volitev. Pri konstituiranju volilnih odborov, predlaganju kandidatov za župnijske svete in propagiranju določenih kandidatnih list je prišlo v eni ali drugi fari do problemov in deloma tudi do diferenc. Tako je pričakovati ugovore tudi po volitvah povsod tam, kjer so kršili volilni red ali načela, ki jih je izpovedala koroška sinoda v svojem dokumentu o sožitju Nemcev in Slovencev v koroški Cerkvi. Na splošno pa je treba poudariti,

da tečejo tudi na dvojezičnem ozemlju priprave na volitve v odkriti pripravljenosti, priti vzajemno do župnijskih svetov, ki bodo delovali v dobro farne skupnosti.

V celoti gledano, smemo ugotoviti, da so naši ljudje nove oblike farne dejavnosti pravilno razumeli. Smo sicer šele ob začetku dela, ki bo zahtevalo od nas še precej odpovedi in žrtev. Vendar se bomo skupno z duhovniki z veseljem in pripravljenostjo posvetili tudi v bodoče nalogam Cerkve v sedanjem svetu. Kakšen bo narodnostni sestav bodočih župnijskih svetov, pa je pred volitvami težko reči. Vendar mora odgovarjati župnijski svet v dvojezičnih farah tudi jezikovnemu značaju župnije.

Die Pfarrgemeinderatswahlen finden in Kärnten zum zweiten Mal statt. Welche Erfahrungen hat man bisher mit diesen Pfarrgemeinderäten gemacht?

Waldstein:

Pfarrgemeinderäte sind etwas Neues und alles Neue braucht Zeit, bis es überall funktioniert. Vom Pfarrvorsteher z. B. wird erwartet, daß er mit seinem Team, das ja die ganze Gemeinde vertritt, auch wirklich arbeitet und die Verantwortung teilt. Von den Laien wird erwartet, daß sie sich für die Pfarre interessieren, daß sie sich mit dem Pfarrer zusammensetzen, aber auch, daß es nicht beim Reden bleibt, sondern daß sie bereit sind, dem Pfarrer bei sei-

Stojita pred novim začetkom: dr. Ernst Waldstein in dr. Valentin Inzko

ner Aufgabe wirklich zu helfen. Auf beiden Seiten gibt es da viel zu lernen: der Pfarrer teilt seine Autorität in der Pfarre mit dem Laien (auch wenn er die letzte Verantwortung trägt), er soll die Laien zur Zusammenarbeit auch auf die Laien hören, denn es gibt im Leben Bereiche, wo sich die Laien eben besser auskennen und wo sie besser wirken können, als der Pfarrer. Und die Laien wieder müssen sich in die seelsorglichen Ziele und Aufgaben des Pfarrers hineindenken und sich bemühen, bei dem, was sie tun, immer diese Ziele und Aufgaben im Auge zu behalten und — weil sie ja von der Gemeinde ausgewählt wurden — ein besonders gutes Beispiel zu geben. Wenn das auch in vielen Pfarren gleich von Anfang an gelungen ist, — es waren meist Pfarren, wo schon vorher Laien mit dem Pfarrer zusammengearbeitet haben — so hat es natürlich auch Schwierigkeiten und Probleme gegeben. Es war eben vieles für viele noch sehr neu.

Stimmt das, was man manchmal hört: es hätte gerade im zweisprachigen Gebiet mehr Schwierigkeiten gegeben als anderswo?

Waldstein:

Ja und nein. Ich glaube, die Ursachen sind überall ziemlich die gleichen gewesen: Autoritätsprobleme; das Fehlen von Bereitschaft oder Fähigkeit, miteinander zu reden und Meinungsverschiedenheiten auszuräumen; Schwierigkeiten, sich in ein Team einzuordnen; Mißverständnisse über die Aufgaben des Pfarrgemeinderates; mangelnde Bereitschaft, wirklich auch mitzuarbeiten, aber auch, andere arbeiten zu lassen; Mißtrauen in die Fähigkeiten und in die gute Absicht des anderen usw. Das hat es überall immer wieder gegeben; im zweisprachigen Gebiet erhalten aber diese Fehlerquellen oft zusätzlich eine Verstärkung, weil hier vieles etwas mehr emotionalisiert ist und man oft vorschnell meint, die Fehler kämen nur aus nationalen Problemen. Wer im deutschsprachigen Teil der Diözese an Probleme gerät,

zieht sich meist zurück oder der Pfarrgemeinderat wird dort zwar gewählt, aber dann bald »stillgelegt«. Im zweisprachigen Gebiet bekommt das Problem ein nationales »Mascherl« und schon entstehen Solidaritätsfronten. In den weitaus meisten Fällen haben die eigentlichen Konflikte im Grunde ihre Ursachen nicht in der nationalen Spannung, sondern in ganz allgemeinen menschlichen Schwächen, die bekanntlich quer durch alle Menschengruppen vorhanden ist.

Hat man aus den Erfahrungen mit den letzten Wahlen gelernt und Konsequenzen gezogen?

Waldstein:

Ja, sicher. Schon die Wahl-durchführung, also die Bestimmungen der Wahlordnung, sind etwas angepaßt worden. Es wurde aber dann auch notwendig, in den Pfarren mehr und besser zu informieren, damit man den Pfarrgemeinderat nicht mit dem politischen Gemeinderat verwechselt, wo einander die Fraktionen es mit verschiedenen Ideologien, Programmen und Zielen gegenüber stehen. In der Pfarre geht es ja doch um das eine Programm des Evangeliums und um seine bestmögliche Verwirklichung. Dafür hat nun nicht der Pfarrer allein die Verantwortung, sondern die ganze Gemeinde, besonders aber ihre Vertretung, der Pfarrgemeinderat.

Wie steht es nach Ihren Informationen mit dem bisherigen Verlauf der Wahlvorbereitung?

Waldstein:

Letztlich wird entscheidend sein, wer am 15. März in die Pfarrgemeinderäte gewählt sein wird, denn davon hängt sehr stark ab, ob ein gutes Team daraus entsteht. Was wir wissen ist, daß die Vorbereitungen diesmal in viel mehr Pfarren mit Optimismus angelaufen sind. Es wird aber natürlich nicht mit den Worten allein getan sein; wenn die Pfarrgemeinderäte einmal konstituiert sind, dann muß ihnen das nötige Rüstzeug für ihre Arbeit in Form von Schulungen und konkreten Hilfen geboten werden.

Sie glauben also, daß es bei diesen Wahlen keine Schwierigkeiten geben wird?

Waldstein:

Schwierigkeiten wird es, wie auch sonst im Leben, immer geben. Entscheidend ist, daß man sie überwindet und sich nicht gleich nach den ersten Hindernissen in sein Schneckenhaus zurückzieht. Wie gesagt, ich sehe sehr viel mehr Optimismus als beim letzten Mal.

PRIREDITVE

Slovensko kulturno društvo »Bilka-Bilčovs« prireja plesni tečaj za

ROCK'N ROLL

20 tečajnih ur
Vodi: Gregor Krištof

Začetek: 15. marca 1981, ob 18. uri
Cena za 20 ur: 350.— šil.

Prijave sprejema gostilna Ogris (Miklavž) tel. 04228/2249 v Bilčovsu/Ludmannsdorf.

Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabita na

SEMINAR ZA ODRSKO DEJAVNOST — II. del

ki bo v nedeljo, 22. 3. 1981, ob 8. uri zjutraj v Kulturnem domu v Šentprijanu

USTANOVNI OBČNI ZBOR

moškega pevskega zbora »Kralj Matjaž« v Libučah
Kraj: Breznik v Pliberku
Čas: sobota, 21. 3. 1981 ob 19. uri.

FESTIVAL DOMAČE GLASBE — ŠTEVERJAN

razpisuje

UDELEŽBO 11. ZAMEJSKEGA FESTIVALA DOMAČE GLASBE

ki bo v Števerjanu 4. in 5. julija 1981

Prijave se sprejemajo najkasneje do 30. aprila 1981 na sledeči naslov:

S. K. P. D. »F. B. SEDEJ« — Ans. »L. HLEDE«

Trg Svobode 6
34070 Števerjan — S. FLORIANO DEL COLLIO GORIZIA—ITALY

Natančne informacije dobite v pisarni Krščanske kulturne zveze.

Igra
VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI
Prireditelj: SPD »Radiše« na Radišah
Kraj: Kulturni dom na Radišah
Čas: nedelja, 15. 3. 1981, ob 14.30 uri
Nastopajo igralci domačega društva.

Slovenska kmečka zveza vabi na REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 22. marca 1981, ob 9.30 uri v Kulturnem domu na Radišah. — Istočasno bo srečanje absolventov Kmetijske šole iz Podravelj.

IZET V BALKANSKE DRŽAVE

Zveza koroških partizanov vabi na desetdnevno potovanje s Sienčnikovim avtobusom po Jugoslaviji, Madžarski, Romuniji in Bolgariji.

Odhod je v petek, 8. maja 1981, iz Celovca, povratek pa v nedeljo, 17. maja 1981.

Cena: 4780.— šil. (polpenzion). Prenočišča v dvoposteljnih sobah; doplačilo za enoposteljno sobo znaša šil. 80.— na dan.

Rok prijave: do 4. aprila 1981 pismo na naslov: ZKP, Gasometergasse 10, 9020 Celovec, ali po telefonu (0 42 22) 32 5 50 oz. (0 42 22) 72 4 35

Polet v Grčijo

od petka, 10. aprila 1981, do petka, 17. aprila 1981

Cena: za prevoz v Ljubljano in nazaj, za polet, 7 polpenzionov v Grčiji, vse avtobusne prevoze, vodstvo, vstopnine, letališko tako in režijo potovanja samo šil. 5650.—.

Prireditelj: Dom v Tinjah z agencijo Dr. Degener v Celovcu.

Prodaj MAZDA 818/73 po ugodni ceni (šil. 12.000.—!). Tel. 0 42 22/70 1 35/34 — zvečer 0 42 35/25 48.

Hotel ANTONIČ na Reki išče natakarka in natakarico z najboljšo plačo. tel. 0 42 53-241

KOTMARA VAS:

S pesmijo v pomlad

V sklopu letošnjega Rožanskega izobraževalnega tedna je bila prva prireditev v Kotmari vasi v nedeljo, 8. marca 1981, popoldne, v ljudski šoli. Domači pevci pod vodstvom Stanka Wrulicha so priredili že običajni koncert »S pesmijo v pomlad«, instrumentalna skupina je zaigrala nekaj poskočnih, šolska mladina pa je pripravila deklamacije in recitacije. Po pozdravni pesmi »Ta zima že zapušča nas« je pozdravil navzoče Hanzej Waschnig. Med poslušalci so bili župan Josef Struger s soprogo, podžupan Josef Liendl s soprogo, člani občinskega odbora, domači župnik Maks Michor, bilčovski župan Hanzej Ogris in šentiljski župnik Lovro Petričič, ki je posnel celo prireditev na videofon.

Pravi užitek so bile točke, ki jih je oblikovala mladina. Kot prvi se je postavil z »Našo muco« mali Hanzej Waschnig, nato pa so zapeli Sonja Goritschnig, Sonja Moritsch in Kris Muri ob spremljavi Dorlije Waschnig (harmonika) tri pesmi. Isabell Ebner, Tomislav Rapot in Bojan Wakounig so »zaigrali« Župančičevega »Cicibana — Cificuja«, Nataša Iskra, Vesna Wakounig in Simona Iskra »Mačko, miš in miško«, Rudi Kullnig, Andrej Moritsch in Bojan Wakounig pa so povedali zgodbo o »Hudi mravljici«.

Instrumentalna skupina »Special Super Sound«, ki jo sestavljajo bratranca Jožko Pack, Albert in Maksi Sima je zaigrala nekaj poskočnih, s pesmijo pa so jim pomagali Edit Tschertew, Magda Pack in Peter Hribernik.

V osrednjem delu prireditve je predstavil Franci Rulitz kotmirškega

kulturnika Janeza Moriča, Toličarja na Vrdeh, ki je leta 1890 spisal tri pesmarice. Vsega skupaj je zapisal 97 pesmi, med njimi pesmi drugih pesnikov, pesmi, ki jih je čul v kotmirški okolici in pesmi iz drugih pesmaric. Pesmi iz Moričevih pesmaric so prebrale Hilda Pack, Magda Pack in Magdalena Wieser. Nato pa se je zahvalil predsednik SPD »Gorjanci« gospe Klari Grassl, ki je pesmarice shranila in prosil navzoče, naj pomagajo zbirati staro kulturno gradivo.

Nedeljska prireditev v Kotmari vasi je odlično uspela, navdušenje občinstva je bilo tolikšno, da je moral zbor dodati še nekaj pesmi. Iskrena zahvala velja vsem nastopajočim, pa tudi Reziki Iskri in Eriki Muri, ki sta se trudili z mladino. V torek, 10. marca, zvečer, je predaval pri Mežnarju v Kotmari vasi celovški univ. prof. Schausberger o dogodkih v zvezi z drugo svetovno vojno.

Svoje življenje je posvetila mladini

Terezija Schellander: »Včasih sem preveč odprla usta«

4. marca 1906 se je rodila na Moščenici v današnji občini Bilčovs Terezija Schellander. 1927 je postala v Celovcu učiteljica, sprva poučevala štiri mesece v Kotmari vasi in potem prišla do leta 1942 v Bilčovs. Tedaj so jo nacisti pregnali iz ljubljene domače občine, ker se je odločno zavzela za preganjani slovenski narod. Pogumno je nosila slovenskim partizanom v gestapovske zapore hrano in jim z bodrilnimi obiski lajšala usodo. Javno je protestirala tudi proti krivičnemu izseljevanju Slovencev in ko je v Nürnbergu obiskala družino Ogris, so nacisti tudi njo pregnali. Danes Terezija Schellander, ali kako jo kličejo v bilčovsu »gospa direktor«, skromno skriva svoja dejanja. »Usta sem pač preveč odprla,« meni. Raje govori o šoli in otrocih, ki jih je toliko let poučevala. Saj je takoj po osvoboditvi

spet prišla nazaj v Bilčovs, kjer je poučevala do leta 1970. Zadnje leto pred pokojem je šola vodila kot ravnateljica.

»Ko sem začela poučevati, smo v šoli imeli še tablice. V enem razredu je bilo do 50 otrok. Danes so razredi že precej manjši in učenci imajo veliko več šolskih pripomočkov,« pripoveduje. Po 11 letih pokoja se še vedno živo zanima za usodo šolarjev. Opazuje jih, kako se podijo okoli šolskega poslopja in skozi vas.

Zdaj je našla tudi več časa za zmenke in pogovore v vasi, rada hodi tudi na slovenske kulturne prireditve. Živo se seveda zanima za občinsko in narodnostno politiko in pred nobenim ne skriva svojega mnenja. In taka je postala sredi med nami 75 let. Ob njenem življenjskem jubileju ji iskreno čestitamo.

ČESTITAMO

V Bistrici v Rožu praznuje 70-letnico priljubljeni ljudski zdravnik med. svet. dr. Stanko Jelen.

Visok življenjski jubilej — 80 let — je dosegla Šusterjeva mama, Jožefa Habernik iz Rikarje vasi (občina Žitara vas). Obema slavljencema iskreno čestitamo!

6. Rožanski izobraževalni teden so odprli v Šentjakobu z dramo »Randevu«, ki jo v režiji Francija Končana igrajo člani KP D Sele. O igri ter o poteku Rožanskega izobraževalnega tedna bomo obširneje poročali prihodnjic.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Celovec

Rožek

Namestnik direktorja Trgovinske zbornice za Koroško, g. dipl. jur. Udo Kasper je dne 9. marca postal 80-letnik. Slavljenec je po rodu iz Ptuja na Spodnjem Štajerskem. Po dovršenih pravnih študijah se je posvetil novinarstvu. Bil je dolga leta glavni urednik nemškega dnevnika »Marburger Zeitung« v Mariboru. Zaradi svojega razsodnega zadržanja in osebne prijaznosti pa je imel obilo prijateljev tudi med Slovenci, posebno stanovskimi kolegi-novinarji. Bil je več let predsednik Novinarskega združenja v Mariboru. Kot nasprotnik nazizma je moral po prihodu Hitlerjevih čet zapustiti uredništvo svojega lista, ki ga je bil dvignil na visoko raven, kmalu nato pa l. 1942 zapustiti tudi Maribor. Prišel je v Celovec, kjer je nastopil službo pri tukajšnji Trgovski zbornici. Ustvaril si je ugled kot pravičen in narodnostno strpen mož. Zato se tudi mi pridružujemo čestitkam ter mu kličemo: Na mnoga leta!

Klavdiji in Fricu Wulz se je rodila hčerka Katja. Mladima staršema iskreno čestitamo.

Mariji Logar se je rodil sin Tomaž. Tudi njej veljajo iskrene čestitke.

Seja občinskega odbora pretekli teden je stala v znamenju obračuna leta 1980 in proračuna za tekoče leto. Proračun za 1981 je uspelo pripraviti izravnano z 6,8 milijonov dohodkov in prav toliko izdatkov. Konec tekočega leta bodo odplačani vsi dolgovi, ki jih občina še ima, kar je najbrž majhen čudež na občinski ravni na Koroškem. V tem sklopu je poudaril Ludvik Lesjak (EL), da je v Rožeku morala davkoplačevalca prav dobra in da je le nekaj izjem, ki jih bo treba še prirediti na občinski nivo.

K obračunu za leto 1980 se je Ludvik Lesjak obregnil ob dejstvo, da občinska subvencija Kulturnemu društvu »Peter Markovič« ni posebej izkazana. Odgovor spet kurioznost: Kulturno društvo so dali v rubriko, kjer sta imensko le navedena »Brauchtumsgruppe« in »Kärntner Abwehrkämpferbund«. V teku seje je župan poročal o možnosti prodaje občinskega zemljišča v Smislavčah (stara peščenica) neki družbi, ki bi zgradila na tem zemljišču večje naselje 25 hiš. Pogoj za nabavo teh hiš so posebno ugodni (NT bo poročal); v prvi vrsti so namenjeni domačinom.

V soboto popoldne je bil v Dijaškem domu SŠD v Celovcu občni zbor Zveze slovenskih žena. Žene so ponovno poverile vodstvo starem odboru, v razširjeni odbor pa so izvolile ambiciozne mlade žene. Predsednica je Milena Gröblacher, podpredsednici Helena Kuhar in Lojzka Boštjančič, tajništvo je prevzela Ančka Kokot, odgovorno funkcijo blagajničarke pa Mira Prušnik.

Zvečer so Zveza slovenskih žena in žene iz Slovenije skupaj praznovali mednarodni dan žena v Kulturnem domu Danice. Prosvetarji Danice, Trte in Zarje so jim pripravili program. Nastopili so mešani zbor Danice, mlajša folklor Zarje, moški zbor Trte in Trio Korotan. Ves program je povezoval Marjan Kralj, ki je misel Prešernove Zdravice postavil kot moto srečanja. Predsednica ZSŽ, Milena Gröblacher je zbrane žene pozdravila in potrdila optimistično zamisel mednarodnega značaja dneva žena. Kulturnemu sporedu je sledil zasebni pomenek med ženami.

Gost v Našem tedniku

OTO JAMELNİK:

»Tudi v najbolj temni jami je življenje«

Raziskovanje jam na znanstveni podlagi je razmeroma mlada znanost. Vemo pa, da se je človek v sivni davnini že posluževal jam kot bivališče. Človek se je vanje zatekel ob nevarnosti. Znano pa je tudi, da so ljudje imeli pred jamami precejšen strah, ker so verovali, da v njih prebivajo zmaji, druge zverine in tudi coprnice.

NT: Ste jamar. Povejte nam, zakaj in čemu se spuščate v jame?

Jamelnik: Celo življenje se zanimam za naravo. Doma sem iz Bele in tam v okolici je kar precej jam. Zanje sem se že zgodaj zanimal, čeprav me je bilo malce strah. Pred leti sem se pridružil jamarskemu društvu in od tedaj se še z večjim zanimanjem spuščam vanje. Jamarstvo služi raziskovanju kraša, življenja v jamah in spoznavanju narave. Kras ni samo v Sloveniji, ampak tudi pri nas, čeprav nikoli ne tako izrazit. Pri nas moramo večino jam šele poiskati, kar ni tako lahko.

NT: Če se spustite v jama, ste gotovo primerno oblečeni in opremljeni.

Jamelnik: Gotovo. Najvažnejša pa je luč. Potrebna so še vrv

in drugi tehnični pripomočki, pa tudi fotoaparata ne pozabimo. Važno je, da nihče ne gre sam v jama.

NT: Po vsem tem sodeč, prebijate veliko svojega prostega časa v jamah. Lahko poveste, kje ste že vse bili?

Jamelnik: Že kot otrok sem stikal za jamami in hodil vanje. Te so bile majhne. Posebno rad sem v Marijini luknji v Beli. To jama sem sam zmeril in jo opisal ter življenje v njej. Rad hodim tudi v masiv Obirja. Kot vsak pošteni jamar pa sem že bil v Postojnski jami, ki me vsakokrat očara. Pri nas je še mnogo jam, ki sploh niso dostopne, ker so v gori. Nekaj takih jam so odkrili, ko so v Obirju kopali še svinc.

NT: Omenili ste Postojnsko jama, ki je po lepoti in prostor-

nosti svetovno znana. Kakšne pa so naše?

Jamelnik: Kot povsod, so tudi pri nas velike in majhne jame. Imamo jame, ki so čisto gole, brez kapnikov in v njih prebivajo samo netopirji. Pa tudi pri nas imamo lepe, krasne in tudi velike jame. Res pa je, da »Postojnske jame« nimamo.

NT: Ste o jamah tudi že kaj objavili?

Jamelnik: Do sedaj sem objavil svoje izsledke in spoznanja v časopisu »Carinthia«, in sicer v letih 1978, 1979 in 1980. O jamah in jamarstvu pa sem pisal tudi že v Slovenskem vestniku in Našem tedniku. Poleg tega sem pred kratkim v Klubu koroške dijaške zveze pokazal skioptične slike iz mojega jamarskega delovanja.

NT: Po vsem tem, kar ste tukaj povedali, moramo spoznati, da jamarstvo nikakor niso mačje solze, da pa tudi nekaj strašnega ni. Hvala za pogovor!

FW

Zlata poroka v Vogrčah

Da nismo zmrznili v tej hudi zimi in da ne uganjamo le šport, dokazuje pustna nedelja. Še je nekaj smisla za kulturno delo in farno skupnost.

Farna mladina je pripravila tri vesele prizore. Za uvod so nam vogrški pevci, možje in fantje, zapeli pod vodstvom g. direktorja Jožka Koncilja štiri pesmi. Veseli nas, da so se opogumili po dolgem času priti na oder. Ker so se dobro odrezali, jih v nadalje večkrat pričakujemo, da nas razveselijo tudi z narodnimi pesnimi. Prva enodejanka »Goreča ljubezen« je satira na »neskončno, gorečo, neugasljivo ljubezen« snubca, ki pa takoj ugasne, ko ne dobi dovolj »goriva«, namreč dote od očeta slepo zaljubljene izvoljenke. Napisal jo je dramatik Jože Vombergar, ki je pred kratkim umrl v Argentini in je avtor nam že znane »Martina Krpana«. Je poučna. Drugo enodejanko »Prebrisani slikar« so pripravili naši dijaški, mlada garda, ta je prava burka. Nekaj novega, posebnega in prvič na našem odru je bila »senčna igra« »Operacija«. Naša dva priznana »reporterja«, ki izvajata že tri leta svoj pustni spored pri »Gustelju«, sta se spremenila v kirurga in po »televiziji« pokazala izredno težko operacijo. Smeha je bilo za poln koš. Hvala vsem sodelujočim, da so pripravili vaščanom pošteno zabavo.

Ob praznovanju je imel sv. mašo g. dekan Srienc, prepevali pa so domači pevci. Zunanja slovesnost je bila kot prava »ojsset«, z mnogimi svati, žvabeško muziko, v kateri sta dva nečaka, in pa starejši vogrški pevci. Bilo je veselo, živahno in lepo domače.

Pridružujemo se mnogim čestitkam in jima želimo še mnogo zdravih, srečnih let. Naj vsaj sedaj na stara leta uživata, česar v letih križe in pomanjkanja nista mogla!

Smučarski tek v Ločah

Pretekli petek je ljudska šola Loče na tekaški stezi Schönleien izvedla prvenstvo v smučarskem teku. V skupini šolarjev je zmagal Thomas Walluschnig, ki je preteklo 2 kilometrsko progo v 8:16,32.

V skupini otrok je zmagal Peter Wrollich, drugi je postal Robert Bergmann, tretji pa Günther Fest.

Rezultati pri deklkah:

- 1. Martina Grom
- 2. Birgit Aichholzer
- 3. Brigitte Krschischnik

PISMA BRALCEV

Pojasnilo k članku:

Ohranili jo bomo v častnem spominu

Neznanemu piscu zgoraj navedene članka, objavljenega v 9. števu Slovenskega vestnika, ki je izšla 27. februarja 1981 je žal, prav gotovo iz nepoučenosti, ušla boleča obsodba.

Pieteteta in človeški čut zahtevata in tudi v navadi je, da se o umrlih vsaj po smrti poudarjajo njihove zasluge, skratka, da se o njih pove in piše v pozitivnem smislu. In prav je tako in želeli bi bilo, da bi pri vsakem spominu na umrle, to upoštevali.

Nikakor pa se nam ne zdi prav, da bi si ob tem in takim pisanju pisci na silo iskali in izmišljali napake, pogrške in krivde o drugih.

Zato se ne moremo sprijazniti z dejstvom in trditvijo omenjenega pisca, da bi bila pokojna Gabrije Linhart za svoja dobra dela, od kogarkoli kaznovana in to v tem smislu, da bi ne smela ostati več prednica. Dejstva so čisto druga. Osebe, ki nimajo vpogleda v način življenja redovnih skupin, teh gotovo ne poznajo tako, da bi bile upravičene postavljati take in podobne obsodbe.

Življenje v redovnih skupinah je osnovano, bolj kot kje drugje, na demokratičnih osnovah. Zato v posameznih primerih ne odloča prednica sama, temveč cela redovna skupnost. Kar zavodi naredijo dobrega ali tudi napačnega, ni stvar posameznih, temveč je to zasluga ali krivda redovne skupnosti. Po teh demokratičnih metodah tudi nobena prednica, vsaj pri šolskih sestrah, ni postavljena do smrti. Po statutih Kongregacije šolskih sester traja mandatna doba za vsako prednico največ 6 let. Po končanem 6 letih vsaka sestra rada prepusti predniške skrbi drugim ramenom. Zaradi vojnih razmer je pokojno s. Gabrije Linhart in vse tedanje prednice v naših hišah, križ te funkcije res obremenjeval več let preko določene dobe. Normaliziranje razmer po končani vojni je nujno prineslo tudi spremembe za prednice po naših redovnih hišah. Torej za kazni, in to še za vestno in uspešno delovanje, ni bilo nobene osnove. Hvaležne smo pokojni s. Gabrieli, da nas je, podprta od božje milosti in obdarovana s tolikimi darovi, mogla srečno pripeljati preko ruševin vojne v novo dobo ustvarjanja in zvestega dela za njej in nam vsem, ljubi koroški narod.

Bog ji bodi zato bogat plačnik. Me pa smo veseli, da je svoje uspešno življenje zaključila v naši redovni skupnosti.

Šolske sestre

Predstava LOG-a v »Alte Schmiede«

Literarno glasilo LOG, ki ga izdajajo Lev Detela, Peter Kersche ter Wolfgang Mayer-König in ki izhaja že nekaj let v Celovcu, sodi med vedno bolj znane in važne literarne revije. To ne kaže samo »javno« zanimanje, temveč vedno večje število bralcev.

V ponedeljek, 16. februarja, so LOG predstavili v »Alte Schmiede«

na Dunaju uredniki revije. — Lev Detela in Wolfgang Mayer-König, na Dunaju živeča pisatelja, sta brala iz številnih v LOG-u objavljenih tekstov najrazličnejših avtorjev. V Celovcu živeči prevajalec (slovenske in srbohrvaške literature), lektor in pisatelj Peter Kersche pa je prebral svojo najnovejšo prozo, v kateri je »muha« glavni pred-

met. Da je tekst svoje- in izvrsten je kazala živahna reakcija številne publike.

Vажnost takih predstav (in literarnih branj), se mi zdi, je predvsem v tem, da publika spozna literarno revijo, in da imajo in doživijo avtorji neposreden kontakt z njo, kar je za delo gotovo važno.

LOG so uredniki decembra že predstavili v Beljaku, v »die reihe«, v Celovcu v galeriji Hildebrand in na Dunaju v »Urania«. Za naslednji čas pa je na Dunaju načrtovana ponovna predstavitev.

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

PREMIJSKA AKCIJA »VSAK ČAS TOPLA KUHINJA«

Sredstva:
Iz sredstev bičeja Zveze.

Namen pospeševanja:

Obstoječim gostinjskim obratom se naj olajšajo investicije za oddajanje jedil med celotnim obratovalnim časom.

Pospešujejo se sledeče investicije:

- a) agregati za hlajenje (omare in pulti za obrtno hlajenje oz. zmrzovanje — Gewerkekühl- bzw. Tiefkühl- und Gefrierschränke und -pulte) kakor tudi prostori in celice za hlajenje in zmrzovanje (Kühl- und Tiefkühlräume bzw. -zellen).
- b) orodje z mikro-valovi (Mikrowellengeräte),
- c) stroji za regeneriranje,
- č) vrste posod s toplo vodo za ogrevanje jedi (bain marie),
- d) naprave za zračenje kuhinj (odvod pare idr.),
- e) naprave za varjenje folij (Folienschweißgeräte),

f) stroji za vakuum-zavijanje (Vakuumverpackungsmaschinen),

g) nakladnike za košprice in krožnike, ogrevane in neogrevane, pripadajoče transportne naprave (Korb- und Tellerstapler),

h) prvih 100 normiranih zabojev (Normbehältnisse) inkl. manipulacijske zaboje,

i) agregate za zasilni tok (Notstromaggregate), ki se na novo nabavijo v dopolnilo k obstoječi kuhinji.

Grupa za oddajanje jedil mora po izvedeni investiciji vsebovati vsaj agregat za hlajenje, stroj za regeneriranje kakor tudi pripadajoče manipulacijske zaboje (container) v najmanj tako velikem obsegu, ki omogoča, da vsebuje ponudba med celotnim obratovalnim časom vsaj štiri različne tople glavne jedi s prilogo, z volumnom zalog (Vorratsvolumen) skupno 100 porcij.

Prosilec:

Lastniki gostinjskih obratov, ki imajo koncesijo po obrtnem redu z delnim dovoljenjem za neomejeno izročanje jedi (Teilberechtigung zur uneingeschränkten Verreichung von Speisen), to je izročanje jedi vseh vrst in prodaja toplih in pripravljanih mrzlih jedi, in to dejansko tudi izvajajo.

Vložitve:

Pri pristojnem Uradu deželne vlade.

Odločanje:

a) Pristojna deželna mesta preverijo prošnje in če se for-

Enkratna premija za investicije (glej namen pospeševanja) znaša:

- a) za vsakih 250 litrov prostora za hlajenje šil. 1000.—
- za vsakih 250 litrov prostora za zmrzovanje šil. 1500.—
- b) pri orodju z mikro-valovi za vsakih 0,1 kW priključne vrednosti (Anschlußwert) šil. 300.—
- c) pri strojih za regeneriranje za vsakih 0,5 kW priključne vrednosti šil. 300.—
- č) pri bain marie za vsakih 10 litrov vsebine šil. 500.—
- d) pri zračenju kuhinj za vsak m² orzračenega kuhinjskega bloka šil. 1500.—
- e) pri varjenju folij za vsako napravo šil. 300.—
- f) pri vakuum zavijanju za vsako enoto (Kammergröße) šil. 400.—
- g) za vsak nakladalnik za košarice, ogrevan šil. 3000.—
- za vsak nakladalnik za košarice, neogrevan šil. 2000.—
- za vsakih 10 krožnikov (nakladanih), ogrevani šil. 300.—
- za vsakih 10 krožnikov (nakladanih), neogrevani šil. 250.—
- za vsako transportno napravo šil. 1000.—
- h) za prvih 100 normiranih zabojev šil. 4000.—
- i) agregat za zasilni tok šil. 4000.—

malni predpogoji ujemajo in se po izvedbi namere, za katero se je zaposlilo, pričajo z ogledom gostinskega obrata in kontrolo dobavnice oz. računov o novih investicijah.

b) BÜRGES določi višini podpore in plača po razmerju bičejskih sredstev prosilcu takoj odobrene premije.

Višina podpore:

Pospeševanje se izvede z enkratnimi premijami, ki jih ni treba vrniti, iz sredstev pospeševanja tujskega prometa zveznega ministristva za trgovino, obrt in industrijo.

Bežni vtisi s potovanja po Grčiji

Ko smo v soboto, 7. februarja popoldne, ob 14.15 po našem času z Jatom pristali v Atenah, se nam je sonce prijazno smehljalo, svoje ure pa smo za eno uro premaknili naprej!

Dobili smo zeleno luč za vso Grčijo ter pripravili fotoaparate za snemanje dosegljivih zanimivosti in mikavnih motivov, kar jih nudi radovednemu turistu Grčija, da jih ulovi v svojo kamero.

Naša voditeljica ga. Tita Artemis je v svoj program obiskov zelo spretno zajela tako rekoč vse najpomembnejše in najslavnejše umetnostspomeniške objekte ter zgodovinsko važne kraje v Grčiji, tako da smo v pičlih osmih dneh v glavnih potezah turistično delo opravili. Za boljši in temeljitejši študij v spoznavanju kulturne preteklosti Grčije so pa vsekakor potrebni obiski še in še.

Od vsega, kar smo v teh dneh obiskali ter si prizadevno ogledali v slavni Grčiji, je na nas napravilo najmočnejši vtis in nam bo ostalo v živem spominu naslednje:

Levja vrata v Mikenah. To je: upodobitev v reliefu dveh levinj, trikotna kompozicija s simbolično vsebino in mitološkim ozadjem... V pogledu arhitekture: Akropola, kot celota, Partenon in zlasti Pozejdonov tempelj, ki mu pripisujejo prednost pred ostalimi, po stopnji kvalitete. Od skulptur pa najbolj bronasti kip Zeusa, Praksitelesov Hermes, Apolon v številnih inačicah, boginja Atena ter Kariatide templja erehteion, ki predstavlja kot edinstven prvi primer uporabe ženske figure kot funkcije nosilnosti v zgodovini upodabljaajoče umetnosti.

Ko smo po daljši vožnji v sredo proti večeru dospeli v Uranopolis in tam tisto noč prespali, so se moški obiskovalci napotili na Sveto goro Atos in tam na kraju samem prišli v stik s tamkajšnjimi menihi, ki že stoletja živijo v svoji edinstveni republiki strogo ločeni od sveta. Ob tem obisku smo se z največjim zanimanjem поблиže seznanili z njihovo samostansko kulturo, ki slovi kot svetovno znana turistična atrakcija.

Druga nič manjša turistična zanimivost je pa: Meteora. Naši turisti obojega spola so si ogledali glavni samostan, imenovan Velika Meteora, ki jo je ustanovil menih Simeon, sin Štefana Dečanskega, srbskega kralja v 14. stoletju, in ki čepi na zelo visokem, težko dostopnem skalovju. Zares je ta obisk nepozabno doživetje. Nič manj kakor obisk Svete gore Atos.

Akropolo, ki sem jo v svojem zapisu že omenil, smo obiskali dve uri pred odletom iz Aten, kot nalašč za slovo. Vsekakor zgodovinska zanimivost neprecenljive vrednosti. Vse že v razvalinah. Vse v fragmentih. Močna paša za oči in duha. In kot taka tudi slikovita zanimivost v posameznostih, pa tudi kot celota.

Kot posebno točko svojega zapisa naj omenim kot zanimivost, da smo imeli zadnji dan, 14. februarja, v Atenah, v hotelu našega prenočevanja, zelo zanimivo ekumensko srečanje z grškim laičnim teologom. Bila je živa in napeta diskusija. Tako so si sledila v razgovoru jasna vprašanja in dokaj jasni tudi odgovori. V ospredju je bilo predvsem vprašanje razlike med grško pravoslavno Cerkvijo in rimsko-katoliško, oziroma, kaj nas ločuje. V bistvenih vprašanjih. Ko smo se s temi bistvenimi vprašanji soočili, smo dobili dokaj jasno sliko o vprašanju zedinjenja obeh Cerkv.

Slika v tem gibanju za in proti ni, kot je videti, preveč optimistična. Tako na primer so grško-pravoslavni naklonjeni edinosti in jo podpirajo; toda tako imenovani uniati kot tudi menihi na Sveti gori Atos temu gibanju kratko malo niso naklonjeni.

Iz vsega tega dogajanja se kaže, da bo še mnogo, mnogo prizadevanja na obeh straneh ter mnogo časa potrebno, da bo končno prišlo do zaželenega zedinjenja.

Ob zaključku svojega pročila o bežnih vtisih našega potovanja po Grčiji moram pribiti dve stvari.

Prvič: zelo hvalevredno in

spodbudno na našem potovanju po Grčiji je bilo to, da smo imeli redno v vsakem hotelu, kjer smo prenočevali, zjutraj pred zajtrkom evharistično daritev sv. maše, ki so jo opravljali naši spremljevalci g. Jože Kopeinig, Franc Hudl in Richard Kogler in ki so se kot celebranti ves čas lepo vrstili med seboj ter vsaki-

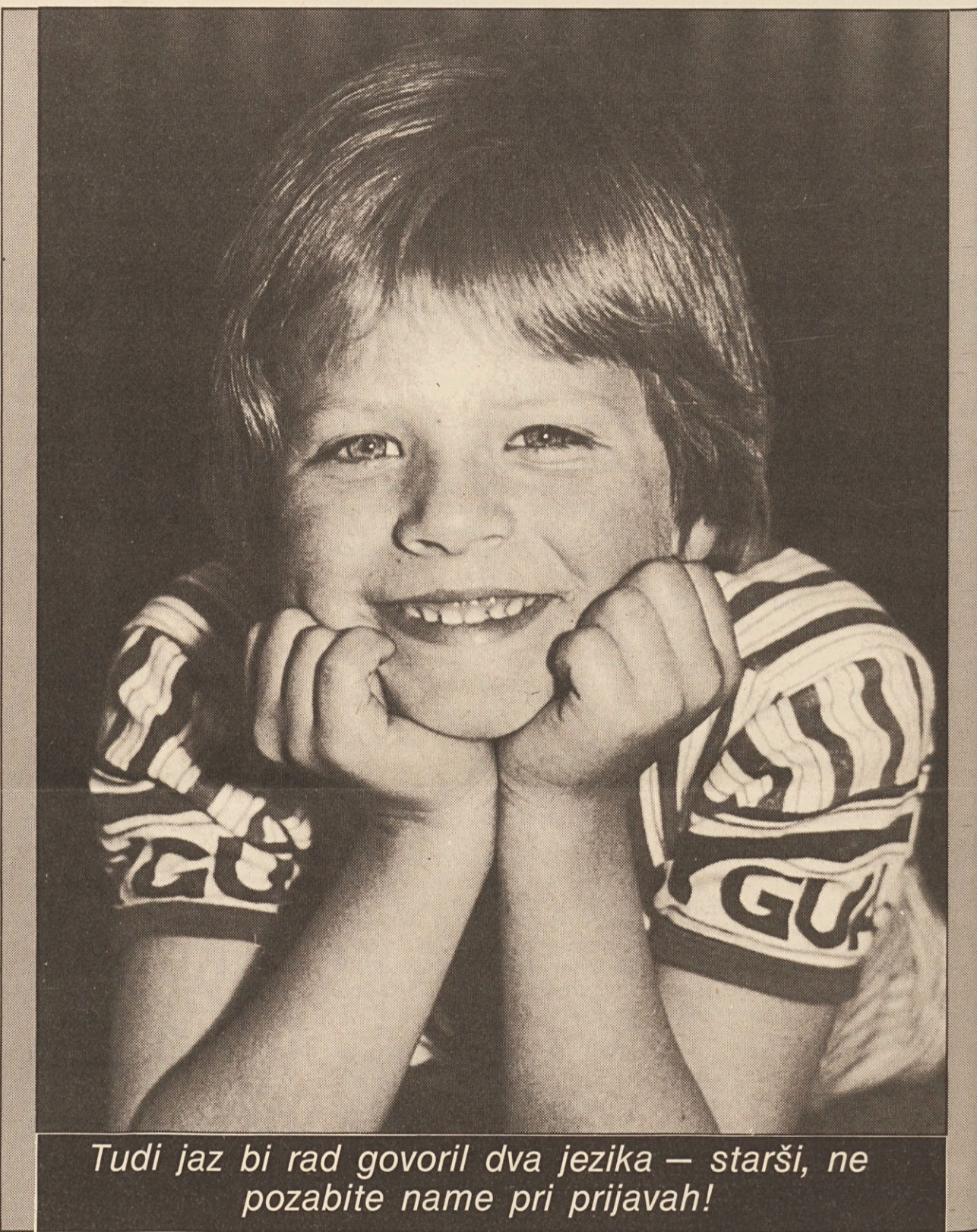
krat prikazali zelo prizadevno in domiselno duhovno misel za tisti dan.

Drugič: vodstvo in razlaga našega zanimanja je bila na vsem našem potovanju po Grčiji vse-skozi v lepi slovenščini in po vsebini temeljita in gladka. Tako smo se obogatili in z najboljšimi vtisi ter ne preveč utru-

jeni zadovoljni vrnili na svoje domove.

Zato si dovoljujem, da se v imenu udeležencev in v svojem imenu organizatorju in vodji potovanja po Grčiji gospodu Jožetu Kopeinigu najiskreneje zahvalim.

Udeleženec potovanja:
Francé Gorše

Tudi jaz bi rad govoril dva jezika — starši, ne pozabite name pri prijavi!

Valentin Polanšek

Križ s križi

103.

Zdravko pa je predlagal: — Zbeživa proti Kokri! Gledala sta se, kot bi padla vsak iz svojega težkega sna.

Dolgo sta molčala.

Ali je bila rešitev? In zdaj v snegu in mrazu? Kaj bodo drugi? Kako dolgo more še vedno trajati? Rdeči armejci in partizani so že zavzeli oktobra Belgrad. Angloamerikanci bodo vsak čas tukaj na Kranjskem...

— Meni preseda uniforma, mene ponižuje folksšturmova puška! Meni ne bo ta prekleto vojna uničila vse študijske načrte! je Ponta golčal z drugačnim glasom. Komaj je solze zaviral.

Zdravko je ugibal, a ni vedel izhoda iz duševne stiske, v kateri se nahajata s prijateljem sodijakom.

V četrtek, 7. decembra 1944, sta bila tudi Ponta in Zdravko kot poslana „prostovoljca“ (znak za to je bila rdeča vrstica v gumbnici) na naboru v stavbi krajslajtung levo od kino-hiše.

„Prostovoljci“ so poprej ugibali, kaj bi počeli, da bi jih naborna komisija izvržla. Dva sta nekaj požrla, da sta strašila okoli kot skozljana ječmena. Zdravko se je spomnil konjskih fig, katere je doma v soseščini navezoval baje neki kmet na svoje noge, da ga potlej res niso vzeli k vojakom. Kje pa dobiti sredi Kranja konjske fige?

Mladci so stopali v Adamovem oblačilu pred mogočno komisijo visokih oficirjev.

Walterju je ves čas brundala nagajiva popevka v ušesih: Lieb Vaterland magst ruhig sein, es rücken schon die Kinder ein!

Ponta je nedoumljivo javil: K letalcem hočem!

Dva stranska uniformiranca sta se skrivnostno pogledala.

Abtreten!

Zdravko pa: K oklopnikom!

Spet nekaj razpotegnjenih krink v naborni komisiji.

Abtreten!

Zvečer pa je krajslajtar Štajner poslal v dom za prostovoljce-nabornike nekaj vina... in neverjetno!... dve škatlici po sto komadov cigaret.

Spogledovali so se.

In občudovali: Kaj smo že res tako naglo postali dedci, da nam najvišja politična oblast mesta Krainbrug pošlje alkohol in nikotin?

Kdo bo prvi pokazal, da zna piti?

Kdo, da zna kaditi?

Ponta je sedel h klavirju... in vse filmske popev-

ke so prišle na vrsto! Razmahnila se je prostost mladih ljudi. Nikogar ni bilo, da bi se ga morali bati! Zdjaj se je nekaterim kar skominalo po tako opevanem „soldatenleben“. Peli so in divjali po svoje. Zginile so razlike glede hajotčinov in drugih pregad. Zdjaj so le še kameradi.

V petek navrh, 8. decembra, se je mešani pevski zbor popeljal v Ljubljano. Zdravko je prvič med njimi.

In prvič v Ljubljani!

Ljubljana...

Ko je zagledal Walter kolodvorski napis „Lubiana“, se je spraševal, kaj to pomeni. Ponta se je delal modrega: — Italijanščina in jugoslovanščina sta si pri gotovih imenih podobni. To je Laibach!

Walter je majeval z glavo: Laibach — Lubiana — Laibach — Lubiana...

Zdravko ga je popravil: Ljubljana se reče pravzaprav. Samo da so Italijani vsa slovenska imena izbrisali!

— Kakor so fašisti izbrisali vsa nemška imena v Južnem Tirolu, ko je Hitler deželo Mussoliniju podaril! V Pontajevem glasu je pikrost.

Na Kranjskem pa so slovenska imena izbrisali... je obtičal Zdravko.

Walterju in Karlu je bilo očitno nerodno.

Takega mesta Zdravko še ni doživel. Vse je bilo množično, veličastno, molčeče in skrivnostno. Take stavbe! Nobenih ruševin! Mogočno kolodvorsko poslopje.

(Dalje)

**Nogometne tekme
Slovenskega
atletskega kluba
ter DSG Sele**

SAK

21. / 22. marca
SAK — Atus Borovlje
28. / 29. marca
SAK — Šentpavel
4. / 5. aprila
Mostič — SAK
11. / 12. aprila
SAK — Grabštanj
18. / 19. aprila
Kotmara Vas — SAK
25. / 26. aprila
SAK — ASK
2. / 3. maja
KAC — SAK
9. / 10. maja
SAK — Sinča vas
16. / 17. maja
Možberk — SAK
23. / 24. maja
SAK — Velikovec
30. / 31. maja
Žrelec — SAK
10. junija
SAK — Annabichl
13. / 14. junija
Breže — SAK
18. junija
SAK — Dobrla vas

DSG SELE

21. / 22. marca
Sele — Podkrnos
28. / 29. marca
Sele — Hodiše
11. / 12. aprila
Bistrica / R. — Sele
18. / 19. aprila
Sele — HSV Celovec
25. / 26. aprila
Pokrče — Sele
2. / 3. maja
Sele — Ulrichsberg
9. / 10. maja
Kriva Vrba — Sele
16. / 17. maja
Sele — Galicija
23. / 24. maja
Bilčovs — Sele
28. maja
Sele — Donau
30. / 31. maja
Trdnja vas — Sele
13. / 14. junija
Sele — Škofji dvor
20. / 21. junija
Podkrnos — Sele

**IGRE SAK:
Igrišče Dobrla vas**

V soboto, 14. marca 1981,
ob 15.00

Dobrla vas pod 23 —
SAK pod 23

V nedeljo, 15. marca 1981,
ob 15.00

Dobrla vas I — SAK I

Smučarski tek po treh državah

ZA NT POROČATA FRANC ČERNUT IN JOŽKO WROLICH

V nedeljo, 8. marca je priredil mednarodni organizacijski komite »Ski-Tour 3« drugi mednarodni smučarski tek na 30 km. Ta tekaški festival treh sosednjih držav Avstrije, Jugoslavije in Italija je edinstvena manifestacija prijateljstva, saj jih povezuje v eno skupnost, v kateri postanejo meje le še formalnost.

Proga poteka iz Kranjske gore proti Italiji, pelje nad Trbižem proti avstrijski meji in konča v Selčah nad Podkloštom. Je sorazmerno zelo zahtevna, saj prične že v dolini Planice z rahlimi vzpetinami, ki na italijanski strani dobivajo vse bolj značaj gorske poti, katera se vztrajno vleče tja do avstrijske meje.

Velika udeležba — okoli 3000 tekačev ter številnih navijačev vzdolž proge zgovorno priča o tem, kako močna je želja v ljudeh po prijateljskem sožitju. Častno pokroviteljstvo prireditve so prevzeli vidni predstavniki treh dežel: Slovenije, Furlanije-Julijske Benečije in Koroške; zadnji z dežel-nima glavarjema Antonio Comellijem in Leopoldom Wagnerjem. Med tekači pa so na štartu stali absolutni vrhovi tega športa, kot zmagovalce »Wasa« teka 1980 Walter Maier, Alfred Eder, Herbert Wachter, Tone Džuričič in drugi. Seveda smo se tudi mi, že nekoliko etablirani tekači na bolj ali manj znanih progah iz Loč, udeležili te »Ski-Tour 3«. Za trinajstletnega Aleksandra Černuta je bila to prva preizkušnja na tako razdalje in reči moram, da jo je prav dobro prestal, čeprav je bil pred štartom dokaj nervozen ob misli na dolgo, mučno pot. Toda ko se je enkrat pognala množica po progi, je bilo tudi z njegovega obraza brati samo še navdušenja in železna volja.

Med ovinkom v Planico pod Poncami smo izkazali nekako referenco svetovno znanim skakalnicam in ob spominu junakov daljav črpali nove moči za težavno pot. Nato je šlo naravnost proti italijanski meji. Povsod ob cestah pa množica gledalcev, ki nas je podžigala in ploskala. Tudi obmejni organi in vojaki so tokrat menda pozabili na svojo dolžnost, nas bodrili in nam celo ponujali okrepčila, ki bi znala privedi marsikoga do »diskvalifikacije«. Šele drugačne uniforme so nas opozorile, da smo medtem že v drugi državi. Nasmehneš se na tihem ob misli, kako odveč so pravzaprav meje. Tu kot tam nasmejani ljudje, ki vzklikajo, ki ploskajo in čeprav ne obvladaš njihovega jezika, jih razumeš, ker imaš odprto srce. Ali ne bi bila tvoja sveta dolžnost naučiti se tudi njegove govornice in ...? Hipoma se mi pretr-

gajo kozmopolitične sanje — pred mano je padel tekač v sneg; komaj, da se mu umaknem in tako preprečim še moj padec in že gre stari ritem naprej. Visok, ozek most dovoljuje prehod samo v gosjem redu, toda nihče se ne huduje nad tem, nasprotno, ogleda se si vsaj malo okolico okrog sebe, pokramljaš s sosedom — slučajno je Hrvat, oni tam Italijan, njemu samo prijazno pokimaš in mimo je tudi ta epizoda. Po tveganem smuku gre pohod navzgor — vsak kakor najbolje zna, znoj teče v potokih. Končno planjava in številne okrepčevalnice. Vojaki in civilisti ponujajo vse mogoče: čaj, mleko, sokove, pomaranče, limone, sendviče — prijazni ljudje; rad bi človek ostal med njimi a proga kliče: »Naprejjj!« In zopet vzponi, zopet znoj v potokih — naprej, naprej! Še komaj se dobro zavedaš, zagledaš zopet drugačne uniforme, se zamisliš in veš, zdaj si doma. In kje si bil poprej, pred komaj eno uro? Ni mogoče prestiti te misli do konca, kajti veseli zvoki in številne zastave že od daleč naznanjajo konec poti. Zopet množice ljudi, zopet ploskanje in vzklikanje, ko tečeš v cilj. Kako majhen je svet, tri države si prehodil, nisi rabil potnega lista, nihče te ni vprašal po narodnosti, po starosti in počutil si se kot prijatelj med prijatelji!

Posebno tekači avstrijske reprezentance so tej prireditvi dali poseben pečat. Tako je 3 km pred ciljem — kjer je poročevalec NT čakal tekače — vodil še Walter Maier. Kakih 200 m za njim je hitel Alfred Eder (iz avstrijske reprezentance biatlona), za tema dvema pa 30-letni Korošec Herbert Wachter. Maier je imel smolo, da je kot vodilni 10 km porival mehak pomladanski sneg in delal stezo za konkurenta. Tik pred ciljem ga je dohitel Alfred Eder in po 1 uri in 32 minut kot prvi dosegel cilj v Selcah. Četrty in najboljši Jugoslovian je postal Tone Džuričič iz Radovljice, ki je že lansko leto dosegel tretje mesto. Letos pa je bil drugi trnovskega teka in zmagovalce teka pod Arihovo pečjo. Pri dekletih so zasedla prva tri mesta dekleta iz Slovenije. Izvrstno 65. mesto pa je zasedel 16-letni Marko Zwitter iz Vrat. Zwitter zaseda tudi v kombinaciji tekov za NT-pokal iz gledno 3. mesto.

Rezultati SKI-TOUR:

1. Alfred Eder A 1:32:07,08;
2. Walter Maier A 1:32:08,53;
3. Herbert Wachter A 1:32:43,14; 4. Tone Džuričič J 1:33:18,86; 65. Marko Zwitter 1:54:18,64.

Ženske: 1. Metka Munich J 1:57:02,88.

4. ljudski tek in finale za Rožanski pokal

bo 15. marca 1981
Štart: 10.30 pri Podnarju v Slovenjem
Plajberku

Prijave: 9.00 pri štartu
Proge: 2,5 km — 4,5 km — 9 km

pod pokroviteljstvom
Našega tednika in Elan Brnca

Po teku bo podeljen tudi Rožanski pokal — delo
umetnika Valentina Omana!

DSG Vogrče: tekmovanje na dogah

Tekmovanje na smučih in sankah je postalo že nekaj vsakdanjega. Vso zimo nas časopisi, radio in televizija bombardirajo s poročili o teh tekmah. Naše športno društvo DSG Vogrče pa je napravilo 15. februarja prav originalno, doslej skoro nepoznano tekmovanje na dogah. (Doge so zakrivljene deske, s katerimi delajo sode). »Dogar« sedi na dogi, in se s palico poganja in vodi dogo. Tako tekmovanje je bolj zabava kot šport, ker je vožnja težka, združena z mnogimi, a nevarnimi padci. Bil je torej prav primeren za pustni čas in je privabilo mnogo tekmovalcev in izredno veliko gledalcev, ki so se dovolj nasmejali.

Od vsake skupine omenjamo le prve tri »zmagovalce«:

Letniki 1963—64: 1. Heinz Kerbitz, 2. Herman Enzi, 3. Hanzej Dobrounig.

1965—66: 1. Johan Durchschlag, 2. Peter Sumnitsch, 3. Herbert Slamanig.

Ženske in dekleta letniki 1955—62: 1. Mili Nachbar, 2. Ute Glawar, 3. Marija Zidej.

Letniki do 1954: 1. Iva Müller, 2. Štefi Kontschitsch, 3. Roza Polesnig.

Moški: letniki 1955—62: 1. Lojz Kerbitz, 2. Hanzej Lubas, 3. Hubert Enzi.

Letniki do 1954: 1. Markej Tomitz, 2. Maks Prutej, 3. Hubert Zidej.

Tako poskrbi DSG Vogrče za šport in zabavo, za družabnost in medsebojno sporazumevanje. Vsega tega potrebujemo vsi.

Lep uspeh pri deželnem smučarskem prvenstvu DSG v Selah

V nedeljo, 8. marca, je priredila DSG Koroške vsakoletno smučarsko prvenstvo, tokrat v Selah. Na odlično pripravljene progi se je razvilo zelo napeto tekmovanje za naslov deželne prava DSG. Od 192 javljenih tekmovalcev jih je končno tekmovalo 157.

Najboljši dneva in hkrati deželni prvak je postal Felician

Windbichler, član DSG Lesachtal-a.

Presenetljivo dobro so se odrezali Selani. Osvojili so pet od devetih možnih naslovov pri tem tekmovanju. V posameznih starostnih skupinah so si osvojili naslov deželne prava sledeči člani športnega društva DSG Sele: Kristijan Užnik, Pepi Pristovnik, Lidija Oraže, Walter Ogris in Werner Oraže.

Deželni prvaki DSG: Kristijan Užnik, Pepi Pristovnik, Lidija Oraže (vsi Sele), Doris Stark. Stojijo: Albert Schöffmann, Werner Oraže (Sele) in Felician Windbichler. Na sliki manjka zmagovalce pri mladincih I, Selan Walter Ogris.